

**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Jacek Kościelniak**

Warszawa, dnia 23 października 2009 r.

**Pan
Bogdan Klich
Minister Obrony Narodowej**

KOB- 410-10-2/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Szanowny Panie Ministrze!

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego skontrolowała zatrudnianie osób niepełnosprawnych w urzędzie Ministra Obrony Narodowej, w latach 2005-2009 (I połowa).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zatrudnianie osób niepełnosprawnych w urzędzie Ministra Obrony Narodowej oraz dostosowywanie do ich potrzeb obiektów urzędu.

1. Kontrola wykazała, że w urzędzie Ministra Obrony Narodowej w 2005 r. nie zatrudniano osób niepełnosprawnych, w 2006 r. zatrudniano 1 taką osobę (0,18% ogółu pracujących w urzędzie), w 2007 r. – 3 (0,44%), a w 2008 r. i w I półroczu 2009 r. – 4 (0,56%). Tymczasem z art. 21 ust. 1, 2 i 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych² wynika, że w latach 2005-2008 postulowany wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w urzędach państwowych to odpowiednio 3%, 4%, 5% i 6%. Dopiero osiągnięcie wskaźnika w takiej

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.

wysokości, zwalniało jednostkę z odprowadzania składek na PFRON. Należy podkreślić, że liczba osób zatrudnionych w urzędzie w badanym okresie kształtowała się od 554 (2005 r.) do 712 w 2008 r. W związku z powyższym, Najwyższa Izba Kontroli ocenia skalę zatrudnienia osób niepełnosprawnych w urzędzie Ministra Obrony Narodowej na stanowiskach w służbie cywilnej, za zbyt niską.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę Pana Ministra na potrzebę większego zaangażowania Ministerstwa Obrony Narodowej na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, mając na względzie wysoką urazowość związaną ze służbą wojskową i prowadzeniem działań bojowych.

2. W trakcie kontroli ustalono, że w otoczeniu budynków, wejść, ciągów komunikacyjnych, wybranych pomieszczeń biurowych i zaplecza sanitarnego w obiektach urzędu występują w różnym stopniu bariery w dostępności dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Należy jednak dodać, że zgodnie z § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie³ nie wymaga się stosowania „dostępności” osób niepełnosprawnych do obiektów znajdujących się na terenach zamkniętych. Urząd sukcesywnie dostosowuje wskazane obiekty do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Obecne „dostosowanie” budynków umożliwia poruszanie się osób niepełnosprawnych, zatrudnionych w urzędzie Ministra Obrony Narodowej. Należy jednak dodać, że Ministerstwo dopiero w trakcie kontroli (10 sierpnia 2009 r.) wystąpiło do Państwowej Inspekcji Pracy z prośbą o wydanie opinii w zakresie przystosowania przez pracodawcę stanowisk pracy dla potrzeb osób niepełnosprawnych (umiarkowany stopień niepełnosprawności) – który to wymóg wynika z art. 4 ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, mimo iż osoby niepełnosprawne zatrudniane są od 2006 r.

3. Ministerstwo Obrony Narodowej w tylko ograniczonym zakresie korzystało z możliwości obniżenia wpłaty na PFRON na podstawie art. 22 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - z tytułu zakupu usługi lub produkcji pracodawcy zatrudniającego co najmniej 25 pracowników niepełnosprawnych. W okresie objętym kontrolą, zakupów od tego typu dostawców dokonano tylko dwukrotnie na łączną kwotę 2.670,38 zł, mimo iż w tym czasie wpłaty MON na PFRON wzrosły ze 189.266 zł do 494.328 zł, tj. o 161%. Wzrost wpłat wynikał ze wzrostu ustawowego

³ Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.

wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych z 3% (2005 r.) do 6% w 2008 r. Kontrola wykazała, że składki na PFRON były naliczane właściwie i wpłacane zgodnie z terminem określonym w art. 49 ust. 2 ww. ustawy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym:

- uwzględnianie w opisie stanowisk możliwości wykonywania pracy przez niepełnosprawnych,
- zamieszczanie stosownych informacji o możliwym stopniu niepełnosprawności w ofertach rekrutacyjnych.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Ministra w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Panu Ministrowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium NIK.

2 powołaniem
